

מונגש באהבה

נגישות במוסדות החינוך

הנלשה של טיולים ופעילויות פנים וחוץ

מוסדיות השתלבות תלמידים עם מוגבלות

מימי פלצ'י, מפקחת, אגף א' חינוך מיוחד

מטויפות ללא מלפפה

שלום רב.

רוצה להודות בשמי ובשם בני ארי [REDACTED] על כל ההשתדלות, האיכפתיות וההערכות לקראת הטיול, בראש ובראשונה לצוות בית הספר אור מנחם באשקלון, למנהל הרב דויד קסטנבאום ולצוות המורים, לגברת שטערני מורת מתי"א ולצוות מתי"א אשקלון על כל הדאגה לפרטים מול משרד החינוך במתן הנגשה וליציאתו של בני לטיול. הוא חזר מאושר, מלא בחוויות ושימחה גם מהתכנים הלימודיים וגם מהעזרה של כל הצוות, תודה לתלמידי הישיבה ולנציג שהגיע עם הגילגולון ותמך בארי יצחק. אין ספק שבזכותכם הטיול הזה היה מאוד מהנה עבורו. כיף לדעת שבני יוכל גם בעתיד לצאת עם חבריו לכיתה וירגיש שווה בין שווים. תודה לכל העוסקים בנתינה ברוכים תהיו.

[REDACTED] רחלי

זוכרים את הטיול השנתי שלכם? את החיוכים? החוויות? הגיבוש עם החברים?

עכשיו תסתכלו על התמונה, זה אלון והחברים שלו לכיתה ז' מביה"ס מבואות הנגב, הם בטיול שנתי עכשיו, ביחד.

אתמול בהר מירון, היום הם בנחל כזיב ומחר ימשיכו לחוף אכזיב. תודה מיוחדת לגדולה מכולם שבלעדיה זה לא היה קורה - אדוה שכטמן.

יש ערכים שלא לומדים בספסל הלימודים, ופה אנחנו נכנסים לעניינים!

!Paratrek - Where there's a wheel, There's a way

חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות, 1998 ותיקון לחוק, "פרק הנגישות" 2005

"בעל מוסד חינוך יבטיח כי פעילות חינוכית מחוץ לבית הספר תהיה נגישה בהתאם לצורכי התלמידים"

תלמידים עם מוגבלות זמנית או קבועה:

- מוגבלות פיזית
- חרשות/ כבדות שמיעה
- עיוורון/ לקות ראייה
- הפרעות נפשיות
- מוגבלות שכלית התפתחותית
- אוטיזם
- תסמונות, מחלות נדירות, מצב בריאותי
- לקויות למידה
- מעוכבי התפתחות ושפה
- משכל גבולי
- הפרעות התנהגות

תכנית טיולים ופעילויות פנים וחוץ מוסדיות כוללת

מערכת החינוך פועלת למתן שוויון הזדמנויות לכלל תלמידיה ולשילובם של תלמידים עם מוגבלות בכלל פעילויות המוסד החינוכי לדוגמה:

- טיולים חד יומיים, טיולים שנתיים
- פעילות סל תרבות, הצגות, מופעים, תחרויות ספורט, שיעורי שחייה
- טקסים
- סיורים לימודיים
- פעילות התנדבות
- פעילות של שיעורי של"ח מחוץ למוסד החינוכי
- פעילות שנתית של ימאות מחוץ למוסד החינוכי
- מסע לפולין
- משלחות לחו"ל

על מנהלי המוסד החינוכי בסיוע רכזי הטיולים והצוותים החינוכיים להיערך מבעוד מועד להנגשת הטיולים ופעילות החוץ השנתית

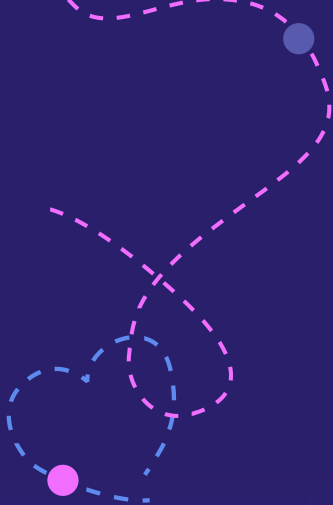
הידעת? השם כן או לא

1. המוסד החינוכי ינגיש רק את הטיול השנתי
2. הכי מתאים לתכנן את ההנגשה בסמוך לפעילות
3. היערכות לטיול מונגש תתקיים גם בהתייחס לתלמיד עם מוגבלות

זמנית

4. חשוב ביותר לתכנן את כל ההנגשות לכל הפעילויות הטיולים

הסיורים וכדומה, מוקדם ככל שניתן ומבעוד מועד

הנגשה היא לא רק רמפה

ואם לא רק נגישות

הנגשה - משלב ההיערכות ועד לאחר הפעילות

- הערכות מבעוד מועד טרם הפעילות
- במהלך הפעילות/והטיול/והסיור
- לאחר הטיול/סיור/הפעילות

סוגי הנגשה-הערכות מבעוד מועד טרם הפעילות:

- סיור וירטואלי למסלול הטיול באמצעות: סרטון/תמונות/דגמים/מפות
- קיום שיח לקראת הפעילות גם במסגרת התרפיות ובמסגרת העבודה עם המרפאה

בעיסוק

- תלמיד עם לקות שמיעה (לק"ש) –השאלת מערכת הגברה (מכשיר FM) (במידת הצורך)

- שיחה עם התלמיד על אתגרים וקשיים צפויים, התמודדות עם מצבים בלתי מוכרים
- דרכי פתרון (שירותים, לבוש, אוכל, סיטואציות חברתיות ועוד)

- תלמיד עם מגבלה מוטורית –היערכות להנגשת מסלול הטיול והתחבורה

- שיח עם התלמיד ותיאור רצף הפעילויות מהתחלה ועד לסוף הטיול. שימוש בתמונות

סוגי הנגשה- במהלך הפעילות/והטיול/והסיור (דוגמאות):

- בכל בוקר סקירה של סדר היום הצפוי והתארגנות מותאמת
- הנגשה כגון : הקראת המשימות במהלך הפעילות, פישוט לשוני של הוראות
- בחירה מושכלת של מקום ישיבה בהסעה ובפעילות בהתייעצות עם התלמיד
- במקרים בהם לתלמיד יש סייע/ת אישית/ליווי – התאמת מקום ישיבת הסייעת/המלווה ותפקידה בתיאום עם הצוות
- הסדרת לינה בסמיכות לצוות/ סייע/מלווה/חברים וכדומה
- קיום הפעילות תוך התחשבות בתפקודו, ביכולותיו ובצרכיו של התלמיד, כגון קשב וריכוז, תמיכה חברתית, הצורך בקשר ובקרבה של איש צוות מוכר, צורך בהמחשות ועוד.
- אחראי למתן שירות ציבורי, לא יגבה ממלווה של אדם עם מוגבלות תשלום בעד הכניסה למקום ציבורי-ניתן לפנות מבעוד מועד לעמנואל אשד טל 02-5014836 מייל: eshed@npa.org.il

לאחר הטיול/סיור, הדגשים כגון:

- שיחה עם התלמיד לעיבוד החוויה כולה בהיבטים רגשיים חברתיים

וקוגניטיביים

- שיח עם התלמיד ועם הצוות בהדגשים, כגון: זיהוי האתגרים, אופן

ההתמודדות, חסמים, הצלחות ועוד

- חילוץ תובנות ודגשים לטיול /לפעילות הבאה

הנגשתי.....

שלחו לנו בצאט משפט על טיול או פעילות שהנגשת וחוויתם הצלחה

- מה אפשר את ההצלחה
- איך הרגישו/ התלמידים/ עם המגבלה , צטטו דבריהם
- איך הרגישו כלל התלמידים, צטטו דבריהם
- תחושות, תגובות צוות

תחנות מספרות

שהיא מרותקת לכיסא גלגלים, חבריה לשבט
נרתמו ובעזרת "גילגלון", כיסא גלגלים מיוחד,
סייעו לה לצאת לטיול בתנאי שטח. מרגש
<http://bit.ly/2JeBlhx>

הנגשות מתוקצבות על ידי משרד החינוך

1. הסעה מונגשת - עד 1,500 ₪ ליום
 2. נגישון -- עד 1,500 ₪ ליום
 3. תשלום בגין לינה וכלכלה למלווה-עד 145 ₪ ללילה
 4. המסע לפולין ומשלחות לחו"ל- מימון עלות מסע
- את מסמכי התבחינים, תקציבים ונספחים ניתן למצוא בפורטל רשויות ובעלויות- תש"ף-

[פורטל הרשויות והבעלויות](#), בהתאם לקריטריונים לתקצוב הנגשת טיולים

ליווי

- תלמיד עם סייעת בשגרה הרשות תממן את ליווי הסייעת בפעילות
- במצב בו אין באפשרות הסייעת/ת שבשגרה ללוות את הטיול באחריות המוסד החינוכי לפנות מבעוד מועד לרשות להיערכותה לדאגה לליווי התלמיד.
- במידת הצורך ניתן להגיש בקשה לרשות בגין תלמיד עם מוגבלות ללא סייעת/ת בשגרה - על המוסד החינוכי בתיאום עם הרשות לדאוג למלווה

**אין להתנות השתתפות תלמיד בפעילות בהשתתפות הוריו
אין להחיל תשלום נוסף על הוריו של תלמיד עם מוגבלות**

נוהל ביצוע הרכישה של הרשות המקומית/בעלות:

- הרשות המקומית/בעלות רוכשת את ההנגשות
- המוסד החינוכי יגיש את החשבוניות לאחר ביצוע בפועל, לטיפול הרשות המקומית, עליו לוודא כי כל החשבוניות מלוות ברישום מסודר של הבקשות כולל הטפסים הנדרשים (טפסים 5א ו5ב).
- על הרשות המקומית/בעלות, לבדוק את הבקשות, החשבוניות והנספחים, ולוודא כי אינן עוברות את מכסת התקציב הרשותית, לאחר מכן היא תגיש לתשלום את החשבוניות מול רכזת ההנגשה במשרד למייל tiulim@education.gov.il

הדגשים

" איסור דרישת תשלום יתר מי שעיסוקו בהשכרת רכב השכרה ומי שעיסוקו בהשכרת אוטובוס מיוחד יעמיד להשכרה רכב השכרה נגיש או אוטובוס מיוחד נגיש תמורת מחיר זהה למחירו של רכב השכרה שאינו נגיש או אוטובוס מיוחד שאינו נגיש, לפי העניין"

למי פונים?

נציבות שיוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, משרד המשפטים- ערן תמיר

EranTam@justice.gov.il

ניתן גם לפנות לנחמה כהן, nechamaco@education.gov.il

השתלבות תלמידים עם מוגבלות במשלחות המסע לפולין

מדריכי הנגישות במחוז

בכל שאלה הנכם מוזמנים:

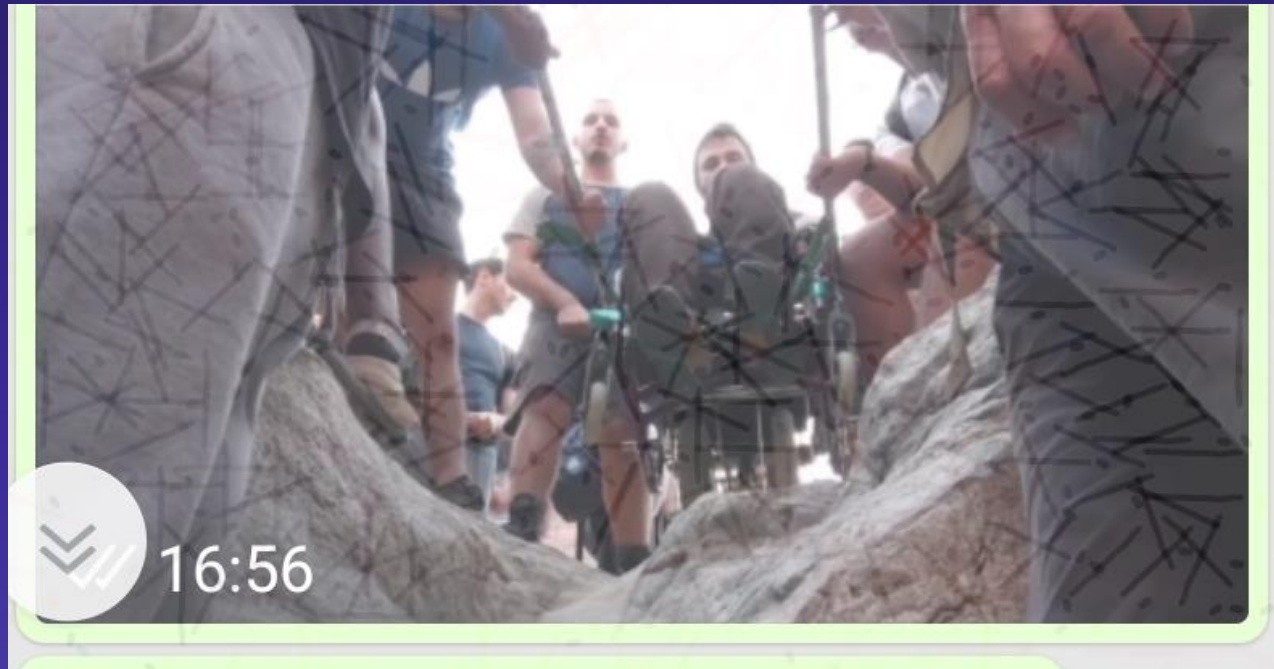
מחוז	שם המדריך	טלפון	מייל
דרום	עדי לוי	052-8480870	Adilevin24@gmail.com
מרכז	לידיה שוורץ	050-5264376	lidiash@education.gov.il
תל אביב	טל מלמן	054-770-9613	talmelmanlachower10@gmail.com
ירושלים ומנח"י	ציקי רז	052-5269158	Tzikiraz1@gmail.com
חיפה	חגית רובין	054-4287734	hagitrubin1@gmail.com
צפון	זהר ציוני	052-2490686	zioniez@gmail.com
חרדי/התיישבותי	חגית דהן	050-4302642	hagit6849@gmail.com
	יעל ביבאס	053-3136669	yaelbi@education.gov.il

במידת הצורך ניתן לפנות במייל
למדריכה הארצית, נחמה כהן
nechamaco@education.gov.il

נגישות

תיכון הרב תחומי למדעים ולאמנויות חדרה נמצא בעיצומו של טיול שנתי לא שגרתי, תלמידי כיתות י"ב מטיילים בהרי אילת יחד עם שמוליק צור, ארנון עמית ודן עמיאל, אשר אירועים ופציעות שונות הפכו אותם למוגבלים בתנועה.
כמו שאמרנו בעבר ונמשיך להגיד תמיד- יש שיעורים שלומדים מחוץ לספסל הלימודים, ופה אנחנו נכנסים לעניינים!

דוגמאות לפניות ולשאלות שהופנו עד כה

האם מותר להשתמש ברכב של מורה כדי להחזיר תלמיד עם מוגבלות באמצע פעילות כחלק מהנגשה?

- מומלץ להימנע מהסעת תלמידים בשגרה או בדרך קבע על ידי צוותי חינוך. פעילות זו איננה מהווה חלק מהמטלות החלות על צוותי חינוך במסגרת תפקידם. במקרים חריגים בהם איש הצוות מוכן להסיע תלמיד, יש לוודא:
 - ככל שלמורה יש לפחות ביטוח חובה לרכב שלו/ה הוא/היא יכול/ה להסיע בו נוסעים.
 - כדי להסיע אדם בכיסא גלגלים צריך מתקן מתאים. אם האדם בכיסא גלגלים מסוגל לעבור למושב הרכב ולהיחגר בביטחון הוא יכול לסוע ברכב רגיל.
 - יודגש- אסור למורה להסיע בשכר תלמידים ברכבו/ה. אם ההסעה אינה בשכר היא כמו הסעת כל אדם אחר ברכב.

סיכום והדגשים

- זכותם של תלמידים עם מוגבלות ככלל התלמידים, ללמוד, להנות ולחוות פעילות חוץ מוסדית עם תלמידי כיתתם
- חובתינו (החינוכית והערכית) להיערך למימוש זכותם זו
- היערכות מבעוד מועד הכרחית
- חל איסור מוחלט להתנות השתתפות תלמיד עם מוגבלות בהשתתפות הורה או בן משפחה או להתנות בתשלום כלשהו

ערכים וחינוך הלכה למעשה

אנו פרוותכם

מונגש באהבה

נגישות במוסדות החינוך

תודה על ההקשבה!

שאלות?